

'Ik ben niet bang, maar wel voorzichtig'

Ze kan zich de eerste inzet nog goed herinneren. Dat was in 2016, vrij snel nadat Yvonne Jacobs (68) vanuit Arnhem naar Doesburg was verhuisd. "Ik vond die eerste keer doodeng. Je weet niet wat op je afkomt. Dat was best spannend." Inmiddels heeft ze naar schatting veertig inzetten gehad en heeft ze geen spijt van haar beslissing zich aan te melden bij VPTZ Midden Gelderland.

Yvonne had nog nooit van VPTZ gehoord. Een advertentie in een plaatselijk huis-aan-huisblad bracht haar op het idee te informeren wat vrijwilligerswerk voor deze organisatie inhield. "Ik vind het fijn om iets te kunnen betekenen voor anderen. Mensen zijn enorm dankbaar. Dat laten ze ook goed merken. Dat geeft mij een goed gevoel. In Arnhem was ik ook al graag aan het werk met anderen. Ik kende niemand in Doesburg en

als vrijwilliger leer je snel andere mensen kennen. Bovendien was dat jaar mijn zus overleden en zij en haar familie hebben in die laatste fase ook hulp gehad van vrijwilligers."

Na een oriëntatiegesprek met coördinator Eddy Nijholt van de afdeling Doesburg e.o. begon ze eind 2015 met de introductie cursus voor nieuwe vrijwilligers. Yvonne wordt meestal 's nachts ingezet. Ze begint om elf uur en blijft tot zeven uur bij een cliënt zitten zodat de partner en/of andere mantelzorgers rustig kunnen slapen. Tot vorig jaar maart corona uitbrak en alle inzetten met onmiddellijke ingang werden stopgezet. "Ik had in februari net een heftige inzet afgerond. Dat was een bijzondere inzet. Het was ook de enige keer dat ik naar een crematie ben gegaan na een inzet. Dat deed ik speciaal voor de echtgenote die achterbleef. Dat was een schat van een

vrouw. Zij was mij zó dankbaar dat ik bij haar zieke man had gewaakt. Hij was ook een fijne man. Hij klaagde nooit en was een gezellige prater. Ze waren ook erg lief naar elkaar. Heel bijzonder."

In de zomer hield VPTZ Midden Gelderland een enquête onder haar vrijwilligers hoe zij dachten over het oppakken van inzetten. Yvonne is daar vrij nuchter over. Hoewel ze in het dagelijks leven goed uitkijkt om niet besmet te worden, was ze blij dat ze in augustus weer aan de slag kon bij een cliënt, waar ze nog steeds wordt ingezet. "Ik gaf aan dat ik weer ingezet wilde worden. Maar alleen bij mensen die negatief getest zijn. We doen erg belangrijk werk en als je jezelf beschermt, kan er niks gebeuren."

Lees verder op pagina 5:

'Vooraf zijn goede afspraken gemaakt.'

Yvonne Jacobs.

VPTZ weer beschikbaar voor inzet

We zijn blij te kunnen laten weten dat wij - zowel VPTZ Midden Gelderland als VPTZ Arnhem - sinds kort weer beschikbaar zijn voor inzetten indien er bij de cliënt geen sprake is van besmetting met het coronavirus. Met inachtneming van ons corona-protocol wordt elke aanvraag zorgvuldig beoordeeld.

We kunnen ons goed voorstellen dat het voor u een lastige afweging kan zijn om in deze corona-tijd een beroep te doen op onze vrijwilligers. Ook wanneer u aarzelt om ons in te schakelen, nodigen we u uit om contact op te nemen. We informeren u graag over onze mogelijkheden zodat u een goede beslissing kunt nemen. Onze contactgegevens vindt u achteraan in dit nummer. We zijn er voor u!

Marjoes en Wim nieuwe coördinatoren VPTZ-MG

“Vlak nadat ik mijn vader naar het einde had toegebracht in een hospice, zag ik in een krantje in september 2019 een advertentie voor vrijwilligerswerk bij VPTZ”, vertelt Marjoes Veldman (61) uit Dieren. “Al sinds ik een jaar of dertig was, liep ik rond met de gedachte ooit iets te gaan doen voor mensen in hun laatste levensfase. Dit leek mij een mooi moment hierover te gaan praten. Ik heb nog even getwijfeld of het te snel was na het overlijden van mijn vader, maar ik heb me toch meteen aangemeld voor de introductiecurcus.”

Van die beslissing heeft Marjoes geen spijt gehad. Sterker nog, anderhalf jaar en een paar inzetten later, waarvan één sinds vorig jaar september, is ze per 1 februari begonnen als coördinator van de afdeling Rheden-Rozendaal. Samen met Wim Oosterman (61) uit Arnhem neemt ze de coördinatie over van deze afdeling van Tanja van der Werf, die stopt met deze functie.

“Ik was helemaal niet van plan om coördinator te worden. Ik zit veel liever aan het bed van een cliënt. Juist die laatste fase is een bijzonder moment, voor de cliënt, de familie, maar voor iedereen die daarbij betrokken is. Alle ballast valt weg. Het gaat dan alleen nog maar over de essentie van het bestaan. Om als vrijwilliger daarbij te kunnen helpen, is mooi. Toen uiteindelijk bleek dat ze niemand konden vinden, ben ik toch maar gaan praten en heb ik ingestemd.”

Wim kwam pas vrij recent in contact met VPTZ Midden Gelderland. “Ik was gestopt als directeur van een Integraal Kindcentrum in Westervoort en zocht naar een zinvolle dagbesteding. Op de website van de Vrijwilligerscentrale zag ik een vacature voor een coördinator en mede door enkele positieve persoonlijke ervaringen bij het overlijden van een goede vriend van mij en mijn moeder, besloot ik te reageren. Deze functie spreekt mij erg aan en sluit goed aan bij

wat ik eerder heb gedaan. Ik heb mijn leven lang met mensen gewerkt. Ik gun het iedereen, zowel stervenden als hun naasten, om goed afscheid te kunnen nemen. Het is heel mooi als je daarin iets kunt betekenen.”

Ook bij Wim ging het snel. “Ik was eigenlijk alleen van plan om informatie in te winnen. Maar al snel werd ik er ingezogen. Gedwongen door corona, gebeurde de introductie digitaal via Teams, maar nog tijdens dat eerste gesprek, spraken Marjoes en ik af te gaan wandelen voor een uitgebreide kennismaking.”

Na een lange wandeling besloten ze samen de coördinatie te gaan doen van deze afdeling. Om een goed beeld te hebben van een inzet, wil Wim binnenkort een keer meedraaien. “Ik wil ervaren hoe het is om bij iemand aan het bed te zitten. Een coördinator moet natuurlijk wel weten wat er tijdens een inzet gebeurt en wat erbij komt kijken.”

Een coördinator is de eerste contactpersoon van de familie, doet de intake, beoordeelt de situatie en begeleidt de vrijwilligers. Ze houden contact met de verwijzers zoals huisartsen en thuiszorg en zorgen voor een stukje pr om de naamsbekendheid van VPTZ te vergroten. Maar eerst willen Marjoes en Wim zo snel mogelijk kennismaken met de andere dertien vrijwilligers van de afdeling Rheden-Rozendaal. Voor beiden ligt hier prioriteit. “Ik wil graag persoonlijk kennismaken met de vrijwilligers. Normaal kom je als groep bij elkaar. Dat kan nu niet door corona. We gaan iedereen bellen en proberen iets te regelen voor een persoonlijke kennismaking.”

Marjoes Veldman en Wim Oosterman willen snel kennismaken met alle vrijwilligers van de Afdeling Rheden-Rozendaal.

Organisaties werken samen om mantelzorgers te ontlasten

“VPTZ is een verborgen juweeltje in de samenleving”, zegt Henk Kroon, directeur van Mantelzorg Vrijwillige Thuishulp (MVT) Arnhem tijdens een gesprek over de samenwerking tussen zijn organisatie en VPTZ. “Het is fantastisch dat er een organisatie is die mantelzorgers ondersteunt die hun dierbaren verzorgen in de laatste levensfase.”

“Maar het zou erg mooi zijn, als de VPTZ eerder in beeld komt waardoor mantelzorgers eerder en daardoor beter ondersteund kunnen worden bij hun zware taak”, valt Tiny Visscher, senior adviseur informele zorg bij MVT, hem bij. “Professionele zorgverleners zijn vooral bezig met hun primaire taak, de zorgvragen van de patiënt. Daar ligt hun focus en niet bij de mantelzorger. Die focus moeten we verbreden. Zorgverleners moeten meer oog krijgen voor mantelzorgers, zodat die niet overbelast raken.”

MVT Arnhem is 23 jaar geleden opgericht als Meldpunt Vrijwillige Thuishulp

om klusjes uit te voeren bij kwetsbare Arnhemmers die daar geen netwerk of geen geld voor hebben. In 2011 fuseerde het Meldpunt met de Stichting Arnhemse Mantelzorgers (SAM) en veranderde de naam in Mantelzorg Vrijwillige Thuishulp. Bij MVT, gesubsidieerd door de gemeente Arnhem, werken acht parttimers die samen 4.5 fte bemensen. Samen met 75 vrijwilligers bieden zij ondersteuning aan ruim 48.000 mantelzorgers in Arnhem.

‘VPTZ is een verborgen juweeltje in de samenleving’

Op dit moment lopen er in Arnhem twee projecten waarbij vrijwilligershulp aan inwoners worden gestimuleerd en ge-

stroomlijnd. MVT Arnhem is, net als VPTZ, bij beide initiatieven nauw betrokken. Het project Voor Elkaar In Arnhem (VEIA) is een samenwerkingsverband van een groot aantal Arnhemse organisaties die met vrijwilligers werken, waaronder SWOA, Rijnstad, MVT en VPTZ. Het initiatief ontstond vorig jaar maart als reactie op corona. Om het inschakelen van vrijwilligershulp te vereenvoudigen kunnen Arnhemmers bij één centraal nummer terecht met vragen over het krijgen van ondersteuning, bijvoorbeeld bij boodschappen doen, klussen in huis of voor een luisterend oor. Tijdens het gesprek worden hulpvragers gekoppeld aan vrijwilligers die de hulp verlenen. Henk: “Dit project is gericht op kwetsbare inwoners die vaak de middelen en mogelijkheden niet hebben om dat zelf te kunnen regelen. Zeker in deze coronatijd moet de drempel zo laag mogelijk zijn om hulp in te roepen.”

Het andere project heeft betrekking op het Arnhemse Mantel Zorg Akkoord. Organisaties en instellingen die te maken hebben met mantelzorg, zowel professionele instellingen als vrijwilligersorganisaties, hebben in dit akkoord afgesproken mantelzorgers zo goed en zo veel mogelijk te ondersteunen. MVT Arnhem is de motor van dit project en ondersteunt deze organisaties om nog ‘mantelzorgvriendelijker’ te werken. Tiny Visscher: “Dat kan heel praktisch, bijvoorbeeld door de huisarts of een verpleegkundige van de thuiszorg bij een terminale patiënt te attenderen op het bestaan van VPTZ. Iedereen weet het grote belang van mantelzorgers en samen moeten we hen ondersteunen bij deze zware taak.”

Tiny Visscher en Henk Kroon van MVT Arnhem.

‘Wij kennen VPTZ en noemen die ook als het nodig is’

“Het is fantastisch dat VPTZ er is. Voor mantelzorgers is het heel fijn dat ze ondersteuning kunnen krijgen. Veel van hen hebben het best zwaar. Zeker als het lang duurt. VPTZ biedt een schitterende ondersteuning van de professionele zorg. Die hulp is ontzettend belangrijk. Het geeft mantelzorgers de rust en de ruimte om het vol te houden in de laatste fase.”

Elke Dominicus laat er geen twijfel over bestaan hoe belangrijk zij het werk van VPTZ vindt. Ze is hoofd van de afdeling transferverpleegkundigen in het Rijnstate Ziekenhuis. Hier werken vijftien mensen. Naast Elke zijn dat twee secretaresses en twaalf transferverpleegkundigen. De afdeling is een spin in het web tussen het ziekenhuis en de vele externe partijen op het gebied van zorg. Elke: “Zorg is ingewikkeld. Er is veel wet- en regelgeving en een complex zorglandschap, waarbij veel organisaties zijn betrokken. Wij zijn de schakel tussen de

externe zorg en het ziekenhuis.”

Elke ziet vooral in deze tijd van individualisering de meerwaarde van een organisatie als VPTZ. “Meer nog dan vroeger is die hard nodig. Ik kom uit een dorp en heb een groot sociaal netwerk. Dat geldt niet voor iedereen. De wereld is zo gehaast. We moeten zoveel dat het helpen van anderen niet meer vanzelfsprekend is. Terwijl dit van essentieel belang is om de mantelzorger op de been te houden. De professionele zorg kan dat niet. Die heeft daar geen tijd meer voor.”

Rijnstate werkt al een jaar of achttien met een afdeling transferverpleegkundigen. Een afdeling die de zorg coördineert voor patiënten die uit het ziekenhuis weggaan, maar thuis nog wel zorg nodig hebben. Elke: “Wij regelen dat een patiënt die wordt ontslagen alle noodzakelijke zorg krijgt zodat hij of zij op een verantwoorde wijze naar huis kan. Samen met de afdeling, de patiënt en de

familie bekijken we wat er nodig is om naar huis te kunnen gaan. Daarbij houden we rekening met de wet- en regelgeving en welke aanbieders er zijn die deze zorg kunnen bieden. We proberen zoveel mogelijk aan de wensen te voldoen, maar dat lukt niet altijd. Soms moeten we streng zijn en al te hooggespannen verwachtingen temperen. Dat kan omdat een bepaalde thuiszorgorganisatie een wachtlijst heeft, dat een verpleeghuis even geen plek heeft of dat er sprake is van hoogcomplexiteit, waardoor een patiënt niet verantwoord naar huis kan.”

‘VPTZ zorgt voor de warme gloed op een moeilijk moment’

Elke is al jarenlang goed bekend met VPTZ, maar heeft er in haar werk niet direct mee te maken. “Er is een palliatief team in Rijnstate, van artsen en verpleegkundigen. Zij zijn betrokken bij patiënten in een terminale fase. Met hen wordt bekeken welke zorg of ondersteuning nodig is als mensen naar huis willen. Kan die zorg geleverd worden of moeten we naar een andere oplossing kijken? Wij kennen VPTZ en noemen die ook als het nodig is. Daar houdt het voor ons mee op. Het is aan de thuiszorg of de huisarts om dat verder te regelen. Maar het is duidelijk dat VPTZ waardevol werk doet. Het zorgt voor de warme gloed op een moeilijk moment. Dat heb je nodig, de patiënt in zijn laatste levensfase en de mantelzorger die daar zo dichtbij staat.”

Afdelingshoofd Elke Dominicus vindt het werk van VPTZ erg belangrijk en waardevol.

‘Vooraf zijn goede afspraken gemaakt’

Ik ben niet bang, maar wel voorzichtig. Ik was vaak mijn handen, ik heb altijd desinfecterende handgel bij me, een mondkapje en ik zorg dat ik voldoende afstand hou. En als ik al eens lichamelijk contact maak met de cliënt, heb ik handschoenen aan. Met de mensen waar ik kom, zijn duidelijke en goede afspraken ge-

maakt. De bescherming is er niet alleen voor mij, dat moet ook andersom goed geregeld zijn.” Door de waardering en het plezier dat Yvonne krijgt van haar werk bij VPTZ hoopt ze daar nog lang mee door te kunnen gaan. “Ik word er vrolijk van als ik zie dat ik iemand goed heb geholpen.”

Wie na het lezen van een van de artikelen in deze nieuwsbrief meer informatie wil over een van de betrokken organisaties kan daarvoor terecht bij hun website.

Voor wie praktische hulp of een luisterend oor zoekt of dit wil bieden:

[Voor elkaar in Arnhem](#)

Voor raad en daad kunt u terecht bij:

[MTV Arnhem](#)

Voor wie behoefte heeft aan een adempauze als mantelzorger:

[Mantelzorgpauze](#)

Steun in de rug
Thuis, in de laatste levensfase
VPTZ Arnhem

Secretariaat:

Akkerwindestraat 1-109
6832 CR Arnhem

www.vptzarnhem.nl

info@vptzarnhem.nl

Nummer voor hulpvragen:

Tel. 06-5100 9572

Beleidscoördinator:

Dolf Mulder

Tel. 06-1495 1013

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg
Midden Gelderland

Postadres:

Rosendaalselaan 20
6891 DD Rozendaal

www.vptzmiddengelderland.nl

info@vptzmiddengelderland.nl

Nummer voor hulpvragen:

Tel. 06-174 55 664

Algemeen coördinator:

Saskia Hofman

Tel. 06-239 43 784

Redactie:

Hans Teunissen

Nummer 13, april 2021